

Vlaams
Parlement

stuk **948** (2010-2011) – Nr. 9
ingediend op 11 april 2011 (2010-2011)

Ontwerp van decreet

tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009

Verslag

namens de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie
uitgebracht door de heer Wim Wienen

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Penris.

Vaste leden:

mevrouw Griet Coppé, de heer Carl Decaluwe, mevrouw Veerle Heeren, de heer Veli Yüksel;
de heren Chris Janssens, Jan Penris, Wim Wienen;
de heer Filip Anthuenis, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de dames Else De Wachter, Michèle Hostekint;
de heer Marc Hendrickx, mevrouw Liesbeth Homans;
mevrouw Patricia De Waele;
mevrouw Mieke Vogels.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Tom Dehaene, Dirk de Kort, mevrouw Valerie Taeldeman;
de heer Frank Creyelman, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Christian Verougstraete;
de dames Irina De Knop, Vera Van der Borgh;
de heren Patrick Janssens, Bart Martens;
de heer Bart De Wever, mevrouw Goedele Vermeiren;
de heer Peter Reekmans;
de heer Hermes Sanctorum.

Stukken in het dossier:

- 948** (2010-2011) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
– Nr. 2: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
– Nr. 3: Advies van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
– Nr. 4: Amendementen
– Nr. 5 t.e.m. 8: Verslagen over hoorzitting

INHOUD

I. Algemene bespreking	4
1. Toelichting door minister Freya Van den Bossche	4
2. Vragen en opmerkingen van de commissie.....	5
3. Antwoorden van de minister.....	16
II. Artikelsgewijze bespreking	17
III. Reflectienota	27
IV. Eindstemming	27
Gebruikte afkortingen	28
Tekst aangenomen door de commissie	29

Op woensdag 16 en donderdag 17 maart, woensdag 23 en 30 maart en woensdag 6 april 2011 behandelde de Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie het ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009. De eerste vier vergaderdagen vonden hoorzittingen plaats met vertegenwoordigers van de volgende organisaties:

- 16 maart: Electrabel, Nuon, Eandis en Infrax (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11, nr. 948/5*);
- 17 maart: ODE, BelPV, COGEN, Voka en Febeliec (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11 nr. 948/6*);
- 23 maart: VREG, SERV en Minaraad (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11 nr. 948/7*);
- 30 maart: Electrawinds, Essenscia, UNIZO en E.ON Benelux (*Parl. St. VI. Parl. 2010-11: nr. 948/8*).

Op 6 april hield de commissie de voortzetting van de algemene bespreking, de artikelsgewijze bespreking en de eindstemming.

I. ALGEMENE BESPREKING

1. Toelichting door minister Freya Van den Bossche

Voor een technische duiding per artikel verwijst mevrouw *Freya Van den Bossche*, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Huisvesting, naar de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet.

Na de hoorzittingen prijst de minister de commissie om de degelijke manier waarop die zich heeft geïnformeerd. Deze parlementaire handelwijze biedt voor het beleid een grote meerwaarde.

De discussie over de stroomprijs is intussen sterk aanwezig in de actualiteit. Waar de oppositie aanvankelijk kritiek uitte op eventuele dalingen van de certificatenprijs, kan voor sommigen die prijs nu niet meer snel genoeg dalen. De houding van de regering was met andere woorden gerechtvaardigd.

In 2020 moeten we 13 percent van onze energie uit hernieuwbare bronnen winnen. Daarvoor bestaan niet alleen ecologische maar ook economische motieven, zoals de prijsstijging van de fossiele brandstoffen en de verborgen kosten die deze veroorzaken, daar fijn stof de gezondheid schaadt. Voorts impliceert de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen de afhankelijkheid van instabiele regimes en conflicthaarden.

Elke vorm van energieproductie heeft hoe dan ook een prijs. Het komt erop aan om deze zo laag mogelijk te houden en zo eerlijk mogelijk te verdelen. Het eerste doel veronderstelt een correcte inzet van de juiste technologie voor het juiste doel. Zonnepanelen blijken in dat verband niet zo geschikt voor enorme productie-eenheden maar veeleer voor kleinschalige productie via daken van particulieren. Hoe dan ook is PV-energie heel wat duurder dan andere vormen van hernieuwbare energie. Ten tweede moet de steun aangepast zijn aan de nood. Als de technologie zelf goedkoper wordt, moet de steun evenredig dalen. Daarin voorzag het Energiedecreet van 2009 onvoldoende. Het ontwerp van decreet zet dit recht. Wat de rechtvaardige verdeling van de kosten betreft, is de vraag ten eerste hoe die moet gebeuren tussen bedrijven en gezinnen en ten tweede tussen consumenten onderling.

Hoe past het ontwerp van decreet in deze doelstellingen? De minister legt uit dat het ontwerp het zoekgeraakte evenwicht in de ondersteuning van zonnepanelen herstelt, aangezien dit onevenwicht nefast is voor de energiefactuur.

Oorspronkelijk had de Vlaamse Regering de intentie om deze aanpassingen al in november 2010 in te voeren via een amendement op het programmadecreet bij de uitgavenbegroting voor 2011. Maar het parlement oordeelde dat dit niet de meest geschikte procedure was en dat een apart ontwerp van decreet nodig was.

De regering heeft haar ontwerp gebaseerd op de VITO-studie over onrendabele toppen. De ontworpen wijzigingen betreffen dan ook niet alleen de PV-installaties, maar ook de biovergisting, die meer steun krijgt. Voor wkk beoogt het ontwerp van decreet marktstabiliteit door de minimumsteun op te trekken, de quota te verhogen en de boeteprijs te verlagen. Wat biomassa betreft, krijgen nieuwe bijsmaakcentrales en omgebouwde biomas-sacentrales voortaan nog 70 percent van de steun. Maar aan de centrale van Max Green was eerder al een steun van 100 percent beloofd, die ter wille van de investeringszekerheid niet zomaar kan worden herleid tot 70 percent. Ook aan andere bestaande centrales raakt de regering niet. Maar met 100 percent steun zou Max Green dan weer erg winst maken, met een grote impact op de elektriciteitsfactuur tot gevolg. Daarom is een compromisoplossing uitgewerkt.

De minister is de commissie dankbaar dat die amendementen heeft ingediend op basis van de hoorzittingen. De amendementen van de meerderheid strekken tot een verdere afroaming van bepaalde steunvormen, een hogere transparantie in de facturen van de leveranciers en een hogere steun voor ondergesubsidieerde beloftevolle technologieën.

Ten slotte wijst minister Van den Bossche erop dat de ontworpen bijsturing slechts een tussenstap is in de grondige evaluatie van het energiebeleid. Verscheidene actoren werken volop mee aan die evaluatie. De bedoeling is om op het einde van het jaar een billijk systeem voor te leggen dat iedereen als eerlijk kan ervaren.

2. Vragen en opmerkingen van de commissie

Mevrouw *Irina De Knop* gaat in op de uitspraak van de minister dat dit ontwerp van decreet maar een tussenstap is in de richting van een grondige evaluatie. Daarmee neemt de minister een vlucht vooruit, aangezien de commissie zich intussen alleen op het voorliggende ontwerp kan baseren. Toch wil het commissielid ook de langetermijnvisie van haar fractie te berde brengen. Die bestaat erin dat de logica en rationaliteit moeten terugkeren in het energiedebat.

Het energiebeleid moet een echt beleid zijn, en mag niet neerkomen op onderling tegenstrijdige maatregelen. Rechtszekerheid moet alleszins centraal staan met het oog op het aanmoedigen van investeringen. Uiteraard staat de Open Vld achter het principe van de koolstofarme samenleving, aangezien die onder andere onze energieafhankelijkheid vermindert.

Het huidige beleid is sinds 2002 ontwikkeld en zeker niet alleen de fout van minister Van den Bossche. De dramatische gevolgen worden nu pas echt zichtbaar.

Welke prijs willen we betalen om de Europese 2020-doelstellingen zeker te halen? De elektriciteitsfactuur zal voor een gewoon gezin met nog maar eens 85 euro stijgen. Na de hoorzittingen zal niemand nog durven beweren dat dit niet aan het grote succes van de zonnepanelen te wijten zou zijn.

Een duurzaam en sociaal energiebeleid kan nooit gratis zijn, maar moet wel streven naar de hoogst mogelijke kostenefficiëntie en transparantie. Daaraan mangelt het in het huidige beleid. Hoe efficiënter het beleid, hoe meer middelen er zijn voor de doelstellingen op het vlak van bijvoorbeeld hernieuwbare energie.

Het uitgangspunt van de Open Vld, dat ook anderen schijnen te beamen, is dat het beste kilowattuur een niet-gebruikt kilowattuur is. Het Vlaamse energiebeleid trekt daarvoor in verhouding echter niet genoeg middelen uit. De doelstelling van een performant klimaat- en energiebeleid is een maximale vermijding van CO₂-uitstoot, niet een maximale opwekking van groene stroom. Uit heel wat studies blijkt dat de duurste manier van CO₂-reductie bestaat uit de vervanging van klassieke door hernieuwbare energie. Elke vorm van energiebesparing is efficiënter.

De Open Vld-fractie vraagt dus om het langetermijnbeleid op energiebesparing toe te spitzen en het leeuwendeel van de beschikbare middelen daarin te investeren. Volgens McKinsey is het mogelijk om op die manier in 2030 30 percent energie bespaard te hebben, of 5,2 miljard euro per jaar.

Uit de tarieven die Eandis doorrekent, valt af te leiden dat de huidige beleidsmaatregelen voor minder dan de helft naar energiebesparing gaan. De REG-promotie van de netbeheerder kost 227 miljoen euro, het groenestroomcertificatensysteem daarentegen 547 miljoen euro. Het meeste geld wordt dus het minst efficiënt geïnvesteerd.

De minister wil de steun afhankelijk maken van het rendement en de kostprijs van de energiebron, en daarbij voorrang geven aan de duurzaamste energiebron. Het huidige beleid staat daar haaks op, zonder dat daarvoor een verantwoording te vinden is. Het leeuwendeel van de steun is bestemd voor de duurste en minst efficiënte vorm van hernieuwbare energie, namelijk die uit PV-installaties. De SERV heeft immers getoond dat deze voor een productie van slechts 15 percent met meer dan de helft van de steun aan de haal gaan. Alle andere vormen van hernieuwbare energie zijn efficiënter.

Dat alleen zonnepanelen particulieren de kans bieden om hernieuwbare energie op te wekken, vindt mevrouw De Knop een vals argument. Cruciaal is toch niet wie precies de hernieuwbare energie opwekt, maar wel hoe daarmee zoveel mogelijk CO₂-uitstoot wordt verminderd?

De Vlaamse overheid heeft nagelaten de kosten en de efficiëntie van haar maatregelen systematisch te analyseren en op basis daarvan het beste scenario te berekenen. De heel interessante hoorzittingen in de commissie waren bijgevolg een noodzaak om een overzicht te verwerven.

Het tot nu toe geïnstalleerde PV-vermogen alleen al zal ons jaarlijks ongeveer 190 miljoen euro kosten. Het voorliggende ontwerp van decreet zal een toekomstige besparing opleveren, maar die bedraagt hoogstens 90 miljoen euro. We blijven dus zwaar investeren in een onrendabele energiebron. Een overstap naar duurzame technologieën met hoog rendement en lage kosten is dringend aan de orde.

De overheid moet vooraf bepalen hoeveel haar energiebeleid mag kosten. Die oefening is uitgebleven. Het hele beleid is afgestemd op het systeem van groenestroomcertificaten. Aan dat systeem moet op lange termijn een einde komen. Het sorteert immers perverse effecten, verhoogt de energiefactuur, is niet erg rendabel en is bovendien asociaal. De Vlaamse Regering wordt, gezien de haast onmogelijke berekening van de nettokostprijs van dit systeem, niet aangezet tot zuinigheid en efficiëntie.

Mevrouw De Knop stelt voor om de steun te beperken tot investeringssteun, en niet tot het garanderen van een bepaald rendement. Dit voorkomt dat de investeringen erg lucratieve beleggingen worden terwijl ze de toekomstige generaties belasten.

Ter wille van de transparantie vindt het commissielid dat het energiebeleid uit de Vlaamse of federale begroting moet komen in plaats van uit de energiefactuur. Het huidige systeem van openbardienstverplichtingen is in wezen een verdoken belasting, die de distributienettarieven zwaar onder druk zet en finaal voor rekening van de consument is.

Als het erop aankomt om PV-systemen te steunen, dan moet die steun vooral bestemd zijn voor innovatie, onderzoek en ontwikkeling, opdat ze in de toekomst wel performant genoeg zouden worden om van nut te zijn.

Vooraleer de overheid projecten ondersteunt die het lokale of decentrale niveau overstijgen, moet ze werk maken van een sterke netinfrastructuur. Onze huidige netinfrastructuur

is niet klaar om een dergelijke capaciteit te herinjecteren. Uit de beslissing om injectietarieven af te schaffen, leidt mevrouw De Knop af dat de meerderheid vindt dat netinjecties geen geld mogen kosten aan de injector. Maar zouden we niet eerst het net slimmer moeten maken voor we er energiebronnen op injecteren? In het huidige systeem gaat wellicht veel energie verloren.

Het commissielid concludeert dat de hoorzittingen pijnlijk de dringende nood hebben aangetoond aan een hervorming van het Vlaamse energiebeleid. Ze is blij op dat vlak een medestander te hebben gevonden in minister Van den Bossche. Geen enkele van de vorige energieministers heeft zo expliciet durven stellen dat de limieten van het systeem zijn bereikt.

Het huidige beleid is financieel onhoudbaar, vooral voor de consument. In economisch moeilijke tijden gaat het niet op om vooral in de minst rendabele vorm van groene technologie te investeren.

Het voorliggende ontwerp van decreet is volgens mevrouw De Knop echter niet meer dan een doekje voor het bloeden. Verschillende organisaties hebben gewezen op de nood aan een snelle evaluatie en reorganisatie, aangezien een duidelijke visie op het energiebeleid achterwege blijft. De ontworpen wijzigingen aan het Energiedecreet zijn ad hoc en missen ambitie. Een wijziging aan dat decreet zou een opportuniteit moeten zijn om drastischer in te grijpen. Gezien de amendementen die de meerderheid tijdens de vergadering zal indienen, is ook die daarvan de laatste weken blijkbaar overtuigd geraakt.

Het zou onverantwoord zijn om elke grondige aanpassing uit te stellen tot de voltooiing van de aangekondigde algemene evaluatie. Het zal immers heel moeilijk zijn om die maatregelen al in het begin van het zittingsjaar 2011-2012 in het parlement te kunnen behandelen. Daarop wachten is massaal geld blijven verspillen aan inefficiënte maatregelen. Als we willen voorkomen dat de factuur van de totale steun aan zonnepanelen tegen 2030 zal oplopen tot 5 miljard euro, dan moeten we nu ingrijpen.

Vandaar dat de Open Vld een tweesporenbeleid voorstelt. Enerzijds moeten er snelle maatregelen komen, die de verbruiker onmiddellijk in zijn portefeuille voelt. Dat veronderstelt fundamentele correcties. Ten eerste moet de rechtszekerheid van investeerders worden veiliggesteld. Daartoe moeten alle retroactieve bepalingen uit het ontwerp van decreet verdwijnen, zelfs als dat tot gevolg heeft dat dure beleidsbeslissingen uit het verleden moeten worden voortgezet. De geloofwaardigheid van de Vlaamse overheid staat zo al erg op de helling en deze kan zich niet veroorloven de stabiliteit van het investeringsklimaat te ondermijnen, ook als dat leergeld kost. In TerZake heeft de heer Geert Noels een gelijkwaardig pleidooi gehouden.

De ontworpen regeling maakt een onderscheid tussen de steun aan een kleinschalige en een grootschalige PV-installatie. De grens wordt vastgelegd op 1 megawatt. Voor dat vermogen is een enorme oppervlakte nodig, die doorgaans niets meer te maken heeft met een decentraal gebruik maar alles met injectie van energie op het net. Maar dat geldt ook al voor wat minder gigantische installaties. Daarom heeft de Open Vld-fractie een amendement ingediend dat deze grens op 250 kilowatt brengt, nog altijd ruim meer dan het piekvermogen van 4 tot 8 kilowatt dat het dak van een doorsnee huis kan genereren. Met een grens van 250 kilowatt kunnen nog steeds bedrijven en andere niet-residentiële producenten in deze technologie investeren. Het komt er nu op aan te verhinderen dat er ware zonnepanelenplantages worden gebouwd die als enige doelstelling hebben om subsidies te verwerven en daardoor een enorme druk leggen op de elektriciteitsprijzen. Daarmee komt de fractie tegemoet aan de kritiek van minister Van den Bossche dat vooral bedrijven van het huidige systeem profiteren. Voorts stelt mevrouw De Knop voor om de steun voor installaties van meer dan 250 kilowatt helemaal af te schaffen als die niet bestemd zijn

voor decentraal gebruik. Dat zou paal en perk stellen aan de oversubsidiëring van deze te dure technologie.

Ook de steun aan residentiële klanten blijft na uitvoering van het voorliggende ontwerp van decreet te hoog. De Open Vld stelt voor om de steun per certificaat sterker te verlagen en de periode waarvoor de minimumprijs geldt, te halveren van twintig naar tien jaar. Het ontwerp van decreet vertrekt van een prijs per certificaat van 330 euro in 2011, en komt via geleidelijke verlagingen tot 90 euro in 2016. Het amendement van de Open Vld vertrekt van 270 euro in het eerste jaar en bereikt de 90 euro al in het derde jaar. Studies wijzen trouwens uit dat de autonome rendabiliteit van de zonnepanelen voor gebruik buiten de eigen consumptie minimaal is, terwijl de milieukosten van de installatie vrij hoog liggen. De prijsdaling van de panelen met 40 percent komt nog niet genoeg tot uiting in de steunprijzen. Wat de voorgestelde verlaging van de steuntijd betreft, die past in de filosofie van de Open Vld dat een ondersteuning veeleer voor een investering moet bestemd zijn dan voor een rendement. Dat voorstel noemt mevrouw De Knop een pragmatische methode om de toekomstige kosten op korte termijn te halveren.

Voorts bepleit het commissielid een link tussen de aangeboden groenestroomcertificaten en de garanties van oorsprong. Voor biomassa-installaties past het voorliggende ontwerp wel de groenestroomcertificaten maar niet de quota aan. Daardoor zal de kostprijs uiteindelijk gelijk blijven. Ook hieraan wil de Open Vld met een amendement remediëren.

De partij heeft geen enkele intentie om de PV-sector te doden en gelooft dat deze een toekomst heeft, maar het steunbeleid moet kostenefficiënt zijn. De decentrale productie op de daken van particulieren mag daarbij geen fetisj worden.

De heer *Carl Decaluwe* vindt dat de fractie van mevrouw De Knop zich constructief opstelt, maar wil zijn collega er wel op attent maken dat deze Vlaamse Regering ten minste heeft ingezien dat het in 2002 ingevoerde systeem aan zijn eigen succes ten onder dreigt te gaan. Dit ontwerp van decreet vormt maar een eerste stap, in afwachting van de decretaal vooropgestelde evaluatie, die de aanleiding kan zijn van een grondige koerswijziging van het beleid.

Voorts vindt het commissielid dat zich een groot perceptieprobleem begint af te tekenen. Tot voor kort was het hip om in zonnepanelen te investeren. Nu worden dezelfde investeerders haast als profiteurs afgeschilderd, en ten onrechte. De particulier die de aanbevelingen van de overheid heeft gevolgd en zich een investering in zonnepanelen heeft getroost, valt niets te verwijten. Daarnaast zijn er de grote zonneparken, waarin zelfs pensioenfondsen investeren. Met milieudoelstellingen heeft dat niets te maken, met harde rentabiliteit daarentegen alles. De vraag is of de gewone energieverbruiker daarvan de rekening moet blijven betalen. Dat onderscheid moet een belangrijk criterium zijn in de aangekondigde evaluatie.

De hoorzittingen hebben uitgewezen dat de gevolgen van dit ontwerp van decreet veel verder reiken dan enkel de sector van de zonnepanelen. Zo kwam aan het licht dat bestaande installaties voor hernieuwbare energie in de problemen dreigen te raken, zeker wat betreft energie uit biomassa en biovergisting. Een ongeamendeerde goedkeuring van het ontwerp van decreet zou de rechtszekerheid voor al gedane investeringen op basis van de bestaande regelgeving onderuithalen. Intussen heeft Vlaanderen in dit vakgebied via het IWT trouwens zelf geïnvesteerd in research. De bedrijven beschikken daardoor over knowhow die internationale ambities rechtvaardigt. Het zou onverstandig zijn dit alles op de helling te zetten.

Ook in de toekomst moet iedereen die in hernieuwbare energie investeert, rechtszekerheid kunnen genieten. Ook dat principe moet een rol spelen in de algemene evaluatie.

De heer Decaluwe wil erop wijzen dat de VLD in 2002 in de Vlaamse Regering zat toen die het huidige systeem, dat die partij nu zo bekritiseert, in het leven riep. Bovendien heeft niet alleen huidig energieminister Freya Van den Bossche maar ook haar voorganger Hilde Crevits al inspanningen gedaan om de problemen die uit dat systeem resulteerden, op te lossen.

Transparantie is in deze context een belangrijk gegeven. Electrabel maakt reclame voor zijn zogenaamd goedkopere groene energie, maar in de vergelijkende tests blijkt die juist duurder. Er is dus nood aan duidelijkheid. Transparantie is bijgevolg een ander cruciaal evaluatiecriterium.

Het stoort de heer Decaluwe dat de netbeheerders Eandis en Infrax de zwarte piet toegeschoven krijgen. Die bedrijven voeren per slot van rekening alleen uit wat de overheid hen oplegt, zoals openbaredienstverplichtingen, gratis kilowattuur en REG-premies. Ze kunnen dan niet anders dan die kosten aan hun klanten doorrekenen. De efficiëntie en doeltreffendheid van deze verplichtingen moeten in de evaluatie zeker onder de loep worden genomen. Als het erop aankomt om zowel sociale als milieudoelstellingen te halen, dan zal zeker blijken dat isolatie het meest efficiënte middel vormt.

Er was een maatschappelijk draagvlak voor hernieuwbare energie en voor zonne-energie, maar dit is door perceptieproblemen en de complexiteit van de materie aan het verkleinen. Het is dan ook dringend nodig om eerlijke en duidelijke informatie te verstrekken aan de consumenten.

Vandaag zal de SERV zijn rapport publiceren. Ook dat zal zijn plaats krijgen in de decretale evaluatie.

Het voorliggende ontwerp van decreet behelst geen grote revolutie, maar met het oog op de rechtszekerheid is die ook niet wenselijk. Een stap in de goede richting is het alleszins wel. Het fundamentele debat en de beslissingen die daaruit voortvloeien, zijn voor het najaar.

De heer Decaluwe is tevreden dat de hoorzittingen hebben geleid tot een beter inzicht, en dat hieruit amendementen zijn voortgekomen met verbeteringsvoorstellen.

De heer *Hermes Sanctorum* constateert dat groene stroom onder vuur ligt. Helaas voeren de media het debat niet bepaald eerlijk. Niet Eandis, maar de mensen met zonnepanelen worden nu geculpabiliseerd, terwijl de overheid hen net had aangezet om te investeren in hernieuwbare energie. Dat de nucleaire winsten een veelvoud van de kosten van zonne-energie bedragen, leidt hooguit tot een gelaten reactie. Hetzelfde geldt voor de vaststelling dat een omgebouwde steenkoolcentrale structureel wordt overgesubsidieerd. Ook het voorliggende ontwerp van decreet aanvaardt dit principe, vanuit het oogpunt van rechtszekerheid. Op zich is dat een correct principe, maar dat ook de verlaging van de boeteprijs nefast is voor de rechtszekerheid, vormt blijkbaar geen probleem. Het beleid hanteert met andere woorden twee maten en twee gewichten. Het ontwerp van decreet voorziet zelfs in een schadevergoeding in het geval dat de Vlaamse overheid het certificatenstelsel alsnog in het nadeel van Electrabel zou aanpassen.

De aanrekening van extra kosten door Eandis wordt inmiddels afgedaan als een technisch gevolg van politieke beslissingen. Nochtans is hier ook de verdeelsleutel van de kosten van belang. Minister Van den Bossche heeft terecht verklaard dat het onrechtvaardig is dat de laagspanningsklanten – de gezinnen en de kmo's – uiteindelijk het gelag betalen. Hoe is het echter ooit zover mogen komen?

De voorliggende tekst is de naam ‘ontwerp van decreet’ onwaardig. Het is hooguit wat knip- en plakwerk, zeg maar een draak van een compromis. In plaats van een fundamentele visie bevat het een onontwarbare knoop, stelt de heer Sanctorum.

Waar ligt trouwens het verband tussen de ontworpen regeling en de VITO-studie over onrendabele toppen? De studie bevat op zijn minst duidelijke bedragen, maar die worden nergens overgenomen. Er is geen cijfermatige, rationele invalshoek.

Het opstarten van een volwaardige evaluatie maakt hopelijk een einde aan het tot hertoe gevoerde knip- en plakwerk. Het doel moet erin bestaan dat de ontwikkelingskansen voor groene stroom worden hersteld en dat het maatschappelijke draagvlak terug gestalte krijgt. Maar op die evaluatie is het nog een poos wachten. Een grondige decretale herziening gebeurt in het beste geval in de loop van 2012. De heer Sanctorum vreest dat dit te laat zal zijn en pleit om het evaluatieproces te versnellen met het oog op een grondige herziening in 2011.

Wie dit systeem heeft ingevoerd, is van ondergeschikt belang. In feite was de heer Stevaert destijds de bevoegde minister, en vertegenwoordigde hij een regering met ook liberalen en groenen. De drastische verhoging van de steun komt wel op het conto van de volgende Vlaamse Regering, aangezien ze in 2006 werd ingevoerd.

Het ondersteuningsbeleid voor groene stroom op basis van certificaten is op zich waardevol, maar is te duur en vatbaar voor verbetering. Dat is de boodschap die de heer Sanctorum uit de hoorzittingen distilleert. Ondanks de tegenstrijdige belangen van de genodigden, bleken ze het er allemaal mee eens te zijn dat het Waalse model een goed voorbeeld voor Vlaanderen zou kunnen zijn. Zowel ODE als Essenscia pleitten bijvoorbeeld voor een modulering van het aantal certificaten.

Dat certificaten een effect blijven hebben op de elektriciteitsfactuur, is onvermijdelijk. Dat is ook in het Waalse model het geval. Dit levert een probleem op qua transparantie. Het is onvoldoende duidelijk welk aandeel van de factuur uiteindelijk door certificaten wordt veroorzaakt. Of dit juridisch haalbaar is, kan de heer Sanctorum niet zeggen, maar in het beste geval wordt de leverancier verplicht om de reële aankoop prijs van de certificaten aan te rekenen.

Mevrouw De Knop stelde voor om de kosten uit de nettarieven te halen en een plaats te geven in de Vlaamse begroting, maar maakt dit het systeem transparanter? Het tegendeel is wellicht waar, kijk maar naar de nucleaire kosten, die over een resem begrotingsposten worden gespreid en daardoor heel moeilijk in te schatten zijn.

Voor het prioriteit verlenen aan een isolatiebeleid heeft de heer Sanctorum al eerder gepleit. Zo heeft de minister hem beloofd werk te maken van een gevelisolatiepremie, daar het huidige beleid erg op dakisolatie, beglazing en ketels is toegespitst. Maar een derde van het energieverlies verloopt via de muren, de schil van de gebouwen. Als de federale overheid de fiscale aftrek van muur- en vloerisolatie afschaft, dan moet de Vlaamse overheid die leemte opvullen.

Tegen de heersende strekking van het debat en tegen de vaak onterechte kritiek in, wil de heer Sanctorum ten slotte een lans breken voor zonne-energie. Ondanks onze noordelijke ligging is zon de krachtigste duurzame energiebron. De energetische opbrengst per vierkante meter ligt heel wat hoger dan die van biomassa. Anderzijds zijn zonnepanelen duurder, maar die prijs is gelukkig aan het dalen, terwijl de brandstofprijzen, die effect hebben op de biomassa-installaties, blijven stijgen. Ten tweede is ook de CO₂-uitstoot ten gevolge van de levenscyclus van het gemiddelde zonnepaneel, systematisch aan het dalen. De bewering dat zonne-energie heel inefficiënt en zelfs weinig ecologisch zou zijn, doet de waarheid geweld aan.

De heer *Jan Penris* oordeelt dat dit ontwerp van decreet in essentie neerkomt op een bijsturing van een falend beleid. Over dat falende energiebeleid valt heel wat te zeggen, maar helaas heeft het Uitgebreid Bureau tweemaal de aanvraag van het Vlaams Belang afgewezen om hieraan in de plenaire vergadering een actualiteitsdebat te wijden. Dit debat werd telkens verwezen naar de lopende bespreking van het voorliggende ontwerp van decreet. Maar misschien is dat uiteindelijk wel een goede zaak, aangezien de SERV vandaag zijn uitgebreide rapport over het energiebeleid zal publiceren. Mede op basis daarvan zal de heer Penris bij de plenaire behandeling van het ontwerp van decreet de algemene visie van het Vlaams Belang op het energiebeleid bekendmaken.

Vandaag volstaat het de commissievoorzitter met de stelling dat falend beleid moet worden bijgestuurd. Daarom is de heer Penris niet tegen het ontwerp van decreet gekant, maar aangezien het beleid hoe dan ook heeft gefaald, zal hij het ook niet goedkeuren. De Vlaams Belangfractie zal zich dan ook onthouden bij de stemming.

Mevrouw De Knop heeft een punt door erop te wijzen dat dit beleid verdoken belastingen veroorzaakt. Die vielen te vermijden door de kosten van het groenestroombeleid in de Vlaamse begroting onder te brengen. Alleen vergeet mevrouw De Knop te vermelden dat haar partij mee aan de basis van dat beleid ligt.

Ook de opmerking van de heer Decaluwe over een perceptieprobleem beaamt de heer Penris. Het beleid is zich er niet van bewust hoe erg het met die perceptie is gesteld. De aangekondigde verhoging van de maandelijkse tarieven van Eandis met 6 euro leiden tot woede, zelfs tot dreigementen om zonnepanelen te vernielen. Of het echt zo ver zal komen, hangt af van wat de regelgever zal doen op het moment dat hij de aangekondigde fundamentele beslissingen moet nemen.

Mevrouw *Liesbeth Homans* deelt mee dat de meerderheidsfracties belangrijke amendementen hebben ingediend. Zo strekt een amendement ertoe de transparantie te verbeteren, door de leveranciers te verplichten duidelijk te maken welke kosten ze in het kader van de groenestroomverplichtingen aan de consument doorrekenen. Een ander amendement betreft de eindigheid van de steun. In de huidige regeling blijft het voor een producent na het vervallen van de minimumprijs nog steeds mogelijk om certificaten op de markt te verhandelen aan het markttarief. Ook dat komt neer op een vorm van subsidie, die niet oneindig kan worden gerekt. Nog andere amendementen hebben tot doel dat er niet retroactief in investeringen wordt ingegrepen.

Als de oppositiepartijen ervoor pleiten om de kosten van de steun over te hevelen van de distributienetbeheerders naar de reguliere begroting, zou dit dan niet automatisch tot nieuwe belastingen leiden, bijvoorbeeld in de vorm van een groenestroomtaks? Is zoiets dan bespreekbaar voor de Open Vld?

Het commissielid beaamt dat energiebesparende maatregelen een hoge prioriteit verdienen, maar herinnert eraan dat Europa naast de doelstellingen op dat vlak ook aparte doelstellingen betreffende hernieuwbare energie heeft opgelegd.

Mevrouw Homans resumeert dat de Vlaamse Regering een nuttig ontwerp van decreet heeft ingediend, dat de meerderheidsfracties via amendering nog willen verbeteren. De minister heeft intussen een grondige beleidsevaluatie aangekondigd, waarin alles bespreekbaar zal zijn. De maatregelen die daaruit voortvloeien, zullen nog verder gaan dan wat tot nu toe is besproken.

De heer *Bart Martens* is in het debat getuige geweest van heel wat misplaatste verontwaardiging. Vandaag noemt mevrouw De Knop de ontworpen ingrepen slechts een doekje

voor het bloeden, terwijl haar fractie nog maar op 26 november 2010 een persbericht heeft uitgebracht met het verwijt aan minister Van den Bossche dat die de steun voor zonnepanelen veel te fors aanpakt en daarmee een hold-up pleegt op die sector.

Als mevrouw De Knop de groene stroom wil laten subsidiëren via de Vlaamse begroting, gaat ze daarmee lijnrecht in tegen haar eigen partijlijn. Op haar website en bij monde van de heer Verhofstadt pleit de Open Vld voor een vergroening van de fiscaliteit, met als einddoel een vervanging van de belasting op arbeid door een belasting op vervuiling en gebruik. Precies dat laatste was steeds de teneur van het groenestroombeleid. Als de steun uit de algemene middelen moet komen, betekent dat juist dat de belasting op arbeid voor de financiering moet instaan.

De jongste weken werd de prijsverhoging geweten aan de minister, aan de gezinnen met PV-installaties op hun woning, aan de netbeheerders enzovoort. Al die beschuldigingen zijn weerlegbaar. Minister Van den Bossche heeft een systeem geërfd dat de meeste partijen die in de commissie zijn vertegenwoordigd, mee hebben opgebouwd. De eerste invoering van groenestroomcertificaten is het gevolg van een decreet uit 2000. Het voorontwerp van decreet dateert zelfs van voor de periode waarin minister Stevaert bevoegd was voor energie, en was van de hand van diens voorganger Eric Van Rompuy. Daarop mag deze laatste overigens prat gaan, aangezien het certificatenstelsel duidelijk zijn verdiensten heeft. De rol die minister Van den Bossche nu speelt, komt erop neer dat zij snel ingrijpt, en de uitwassen van de oversubsidiëring aanpakt zonder de decretale evaluatie van 2011 af te wachten.

Dat gezinnen met zonnepanelen de schuld krijgen, betreurt de heer Martens ten zeerste. Het gaat lang niet altijd over gegoede villabewoners. Vaak betreft het mensen die zwaar hebben geleend en vakantiereizen hebben overgeslagen om zich deze investeringen te kunnen veroorloven. Dankzij hen is er een markt gecreëerd, bijkomende werkgelegenheid ontstaan en is de prijs van de zonnepanelen op korte termijn met de helft gedaald. Hopelijk blijft die prijs nog dalen, zodat de panelen in de toekomst voor iedereen betaalbaar worden. Deze investeerders waren pioniers en verdienen een pluim.

Over de netbeheerders heeft de heer Sanctorum in een vrije tribune geschreven dat ze veel meer kosten doorrekenen dan ze eigenlijk hebben. Die bewering is totaal uit de lucht gegrepen. Een dergelijke verrijking zou trouwens nooit genade vinden bij de CREG, die deze zaken minutieus gadeslaat. Dat Eandis nu meer doorrekent dan Infrax, is trouwens perfect te verklaren. Het meerjarentarief van Eandis is immers al ingegaan in 2008. Op dat moment kon het bedrijf onmogelijk de toekomstige hoge vlucht van groene stroom uit zonne-energie voorspellen. Het betreft een verachtthenvoudiging, die evenmin ergens in de prognoses van de VITO terug te vinden was. Dat Eandis nu zijn tarief meer moet verhogen dan Infrax, komt omdat het in tegenstelling tot de andere speler zijn kosten uit het verleden moet recupereren. De Vlaamse distributienettarieven zijn trouwens lang niet zo hoog als men vermoedt. Integendeel zelfs, ze liggen minstens de helft lager dan de Waalse, Franse, Duitse en Nederlandse distributienettarieven, zo blijkt uit een benchmarkrapport.

Verschillende commissieleden hebben het belang van energiebesparing beklemtoond, maar daarvan maken de Vlaamse Regering en de netbeheerders wel degelijk een prioriteit. Zo is een deel van de tariefverhoging voor het netbeheer te wijten aan het succes van de REG-premies, waarmee vorig jaar 170.000 gezinnen hun energiegebruik hebben gereduceerd. Voorts isoleert Eandis jaarlijks meer dan 4000 daken van sociale woningen. Het voorziet zelfs in gratis dakisolatie voor private huurwoningen. Nog andere maatregelen behelzen een fiscale aftrek voor energiebesparende maatregelen, gratis energiescans enzovoort. Het beleid verwijten dat het zich niet inzet voor energiebesparing, is volgens de heer Martens misplaatst.

De tariefverhoging van Eandis zal de gezinnen gemiddeld 72 euro per jaar kosten, wat tot een grote commotie leidt. Die verontwaardiging is nogal selectief. Zo heeft een OIVO-studie uitgewezen dat alleen al de slaapstanden van een televisiedecoder van Belgacom meer kosten dan de zonnepanelen, namelijk meer dan 80 euro, maar daarvan ligt blijkbaar niemand wakker.

Kortom, de hoge kosten liggen noch aan de minister, noch aan de gezinnen met zonnepanelen, noch aan de distributienetbeheerders. Aan de basis liggen daarentegen de grote bedrijven die de beschikbare kansen op oversubsidiëring hebben benut om terreinen zo groot als voetbalvelden vol te bouwen met zonnepanelen. Precies daarin wil dit decreet ingrijpen, door een onderscheid in te voeren op basis van het geïnstalleerde vermogen. Een amendement van de meerderheid wil hierin nog verder gaan dan het ontwerp van decreet. Het strekt ertoe de nogal hoge grens van 1 megawatt te verlagen tot 250 kilowatt. Dit maakt het mogelijk om de juiste installaties meer te steunen dan de zogenaamde beleggersparken, die niets te maken hebben met de doelstelling dat bedrijven op een duurzame manier in hun eigen energie voorzien.

Daarnaast kent het decreet waar nodig extra steun toe, bijvoorbeeld aan biogasinstallaties, die een heel duurzame vorm van groenestroomproductie mogelijk maken.

De heer Sanctorum heeft bezwaren geuit tegen de steun aan Max Green, maar de heer Martens merkt op dat het ontwerp van decreet er precies voor zorgt dat die steun daalt. In het decreet van 2000, dat de groenen nog hebben goedgekeurd, kregen bijstookinstallaties een hoge steun, die al in de vorige regeerperiode is gehalveerd. Het nieuwe ontwerp van decreet legt Max Green een verdere inlevering van 11 percent van zijn certificaten op, wat neerkomt op een jaarlijkse besparing van 10 tot 13 miljoen euro.

Een andere opmerking van de heer Sanctorum ging over de marktgevolgen van de versnelde verlaging van de boeteprijs. Uit de hoorzittingen heeft de commissie geleerd dat een welomschreven groep hierdoor inderdaad schade leidt. Vandaar een amendement van de meerderheid om hieraan tegemoet te komen met een aangepast boetetraject.

Tot slot hoopt de heer Martens dat de federale overheid een voorbeeld neemt aan het Vlaamse beleid. De Vlaamse overheid heeft immers de onrendabele toppen opnieuw laten berekenen en daaruit beleidsconclusies getrokken. Een soortgelijke oefening zou de federale overheid wel eens mogen maken met betrekking tot nieuwe offshorewindmolenparken. Is het nog nodig daaraan dezelfde steun toe te kennen als de bedragen die – terecht – zijn toegekend aan de eerste windmolens? Het strekt tot aanbeveling om de opbrengst van de afgeroomde nucleaire rente in offshore te investeren. Zo niet zullen ook die kosten extra in de energietarieven terechtkomen, maar in de voorliggende federale wetsvoorstellen is daarvan nog niet veel te merken. Hopelijk grijpt de federale overheid in, nu het nog niet te laat is.

Mevrouw *Irina De Knop* bevestigt dat het partijbureau van de Open Vld achter haar standpunt staat. De uitspraak van de heer Verhofstadt geldt enkel in de veronderstelling dat het hele belastingstelsel wordt hervormd, wat nu nog niet aan de orde is. Het communiqué van november wou vooral de overhaaste timing laken, namelijk de intentie om de wijzigingen aan het Energiedecreet via het programmadecreet te voeren. Dat dit uiteindelijk niet is gebeurd, is voor iedereen een goede zaak. Dankzij de hoorzittingen heeft zelfs de meerderheid nu amendementen kunnen indienen op het oorspronkelijke ontwerp. Dat bewijst dat het inzicht van alle partijen is voortgeschreden en dat het nogal flauw is om andere partijen aan hun vroegere uitspraken te herinneren.

Het commissielid constateert dat de meerderheid de grootuitbaters van zonnepanelenplantages als grote boosdoener beschouwt. In die zin heeft de heer Martens een amendement aangekondigd. Zal de meerderheid dan nog steun verlenen aan bedrijven die produceren

met het oog op herinjectie op het net? Het amendement van de Open Vld wil immers elke steun aan het niet-decentraal gebruik van deze energie stopzetten.

Mevrouw *Veerle Heeren* beaamt de stelling van de heer Martens dat gezinnen met zonnepanelen niet de dupe mogen worden. De laatste tijd heerst tegen hen nogal wat agressie. Maar mevrouw Heeren deelt niet de mening van de heer Martens dat iedereen zich in de toekomst zonnepanelen zal kunnen veroorloven. Want tot nu toe genoten dergelijke investeerders een drievoudig voordeel: groene leningen, groenestroomcertificaten en fiscale voordelen. Maar niet iedereen bezit een eigen woning. Om verschillende redenen zullen heel wat mensen nooit in staat zijn om zonnepanelen te plaatsen, zelfs als die gratis zouden zijn. Arme mensen kunnen trouwens zelfs een groene lening niet terugbetalen en hebben niets aan fiscale aftrek.

Wie tot nu toe heeft geïnvesteerd in PV-installaties, heeft dit enerzijds uit persoonlijke overtuiging gedaan, maar anderzijds ook op basis van financiële overwegingen. Hoe dan ook vertegenwoordigen die gezinnen geen grote groep en vormen ze niet de kern van het probleem.

Mevrouw *Mercedes Van Volcem* vindt dat de Vlaamse Regering veel te laat komt met haar ontwerp van decreet. Zelf heeft het commissielid al vanaf januari 2010 in de commissie een hoorzitting gevraagd over de ondersteuning van zonnepanelen, maar de andere leden hadden daarvoor geen interesse. Zelfs de vertegenwoordigers van de sp.a vonden dit niet nodig, hoewel die partij daarover nochtans zelfs een studie had laten uitvoeren waaruit is gebleken dat het certificatenstelsel zou leiden tot een verhoging van de jaarlijkse distributieprijzen met 56 euro. Op zich was dat geen verrassing. Iedereen had op basis van het aantal uitgereikte groenestroomcertificaten de gevolgen kunnen berekenen. Maar blijkbaar vond niemand dit een probleem, aangezien het meerjarentarief van Eandis ervoor garant zou staan dat voor 2013 geen tariefverhogingen mogelijk zouden worden.

Pas in oktober 2010 kwam het probleem onder de aandacht van het Vlaams Parlement, naar aanleiding van berichten in de pers en een aankondiging van de CREG. In het plenaire actualiteitsdebat (*Hand. Vl. Parl.* 2010-11, nr. 10) pleitte de Open Vld als enige voor een steunverlaging. Minister Van den Bossche heeft toen aangekondigd de zaak grondig te onderzoeken.

Vanaf dan vond mevrouw Van Volcem een partner in de heer Martens voor een gezamenlijk pleidooi om bij de SERV aan te dringen op het beschikbaar stellen van hun studie en daaraan in de commissie een hoorzitting te wijden. Maar zelfs zonder die studie kwam op allerlei manieren aan het licht hoe onredelijk de steunmechanismen voor de PV-installaties klaarblijkelijk waren.

Het oorspronkelijke systeem had de gerechtvaardigde intentie om het verschil tussen grijze en groene stroom te vergoeden, zodat de groene stroom een kans zou krijgen op de markt. Bovendien was van meet af aan een geleidelijke rendementsverhoging in rekening gebracht, waardoor de steun evenredig zou dalen. Maar niemand had verwacht dat de prijs van zonnepanelen zodanig zou zakken dat ze bij uitstek lucratieve beleggingsproducten zouden worden.

In december 2010 heeft de parlementsvoorzitter voorkomen dat de aanpassingen via een amendement op het programmadecreet werden ingevoerd. Maar met inbegrip van de hoorzittingen heeft dit geleid tot een vertraging van nog eens zes maanden, terwijl mevrouw Van Volcem al in januari 2010 het probleem had signaleerd. De democratie heeft dus zijn prijs. Ook dit getalm zal het distributietarief uiteindelijk beïnvloeden.

De gecumuleerde prijs van de steun aan PV-centrales en windmolens zal over twintig jaar 5 miljard euro bedragen. De daaruit resulterende stijging van de energieprijzen leidt tot inflatie en vervolgens tot loonindexering. Deze vicieuze cirkel ondermijnt de Vlaamse welvaart.

Mevrouw Van Volcem rekent erop dat de commissievoorzitter in het vervolg niet meer zal talmen om hoorzittingen over essentiële thema's te agenderen.

Commissievoorzitter *Jan Penris* maakt mevrouw Van Volcem erop attent dat ze als volksvertegenwoordiger over alle middelen beschikt om zelf initiatief te nemen. Niets zou haar belet hebben om een voorstel van decreet in te dienen. Hoorzittingen kan de commissievoorzitter alleen bijeenroepen op basis van een parlementair of regeringsinitiatief, of als een meerderheid in de commissie erom vraagt. Als iemand heeft getalmd, dan was het wel mevrouw Van Volcem zelf. Mocht ze voorstel van decreet hebben ingediend en daarvan een dringende behandeling hebben gevraagd, dan had de commissievoorzitter dit zeker toegestaan.

Op het inhoudelijke betoog van mevrouw Van Volcem repliceert de heer *Hermes Sanctorum* dat we er nu eenmaal mee zullen moeten leren leven dat de transitie naar een duurzame energieproductie zijn prijs zal hebben. Als we nu nalaten te investeren, zal ons achteraf een nog hogere rekening worden gepresenteerd.

Het commissielid is het eens met de heer Martens dat het geen goede politiek zou zijn geweest om met de verrekening van de kosten van de zonne-energie te wachten tot de afloop van de meerjarentarieven van de distributienetbeheerders. Anders zouden we ook nog eens de rente van de prefinanciering moeten betalen.

De heer Martens heeft gereageerd op de kritiek van de heer Sanctorum op Eandis. Maar die kritiek betrof de verdeling van de kosten, waarover ook minister Van den Bossche verantwoordigd was, en terecht. Wie vertegenwoordigt het sp.a-standpunt? Kan die persoon opstaan? (*Minister Freya Van den Bossche staat op*)

Minister Van den Bossche heeft op de radio aangekondigd dat 17 percent van de meerkost aan de grote bedrijven wordt doorgerekend, vervolgt de heer Sanctorum. Bijgevolg gaan die kosten bijna helemaal ten laste van de kmo's en gezinnen.

In de commissie heeft de minister nog aangekondigd nooit een gegarandeerde termijn voor bijstook in een ontwerp van decreet te zullen inschrijven. Toch krijgt Max Green in het voorliggende ontwerp tien jaar garantie.

Op die laatste opmerking repliceert de heer *Bart Martens* dat de garantie enkel de hoeveelheid certificaten betreft, niet de waarde daarvan. Voor de injectie vanuit de centrale in Rodenhuis op het hoogspanningsnet is er met andere woorden geen gegarandeerde certificatenwaarde, terwijl de biomassa-installaties die op het midden- of laagspanningsnet injecteren, wel een dergelijke garantie genieten.

De verdeling van de kosten die de heer Sanctorum aanklaagt, wijt de heer Martens aan het cascadesysteem. De CREG heeft bepaald dat het hoogspanningsnet een deel van zijn kosten mag doorrekenen aan het middenspanningsnet, dat op zijn beurt een deel van zijn kosten aan het laagspanningsnet mag doorrekenen, aangezien ook de gebruikers van dat laatste net de twee andere netten nodig hebben om aan hun stroom te raken. Daardoor verhaalt het middenspanningsnet zijn kosten zowel op zijn rechtstreekse aansluitingen als op de gebruikers van het laagspanningsnet. De verdeelsleutel, de zogenaamde cascaderegel, heeft de CREG in 2009 vastgelegd en houdt in dat ongeveer 50 percent van de betreffende kosten van het middenspanningsnet worden doorgerekend aan de gebruikers van het laagspanningsnet. Dat systeem behoeft misschien een aanpassing, maar die is nu vol-

gens de heer Martens niet aan de orde aangezien in de aanpassing van het meerjarentarief alleen de kosten zelf een rol spelen en niet de verdeling daarvan.

Mocht de heer Sanctorum menen dat de kosten van een hoogspanningsnet alleen moeten worden verhaald op de rechtstreekse gebruikers van dat net, dan zullen de hoogspanningsgebruikers direct verdwijnen als gevolg van faillissementen. De kosten van een bedrijf als Nyrstar zijn nu al immens. Eenzelfde redenering geldt voor de gebruikers van het middenspanningsnet. De huidige verdeelsleutel resulteert voor sommige middenspanningsnet-tarieven al in een verhoging van 70 percent.

De heer *Hermes Sanctorum* repliceert dat volgens zijn berekeningen, zelfs als het cascade-systeem in rekening wordt gebracht, de uiteindelijke meerprijs van de groenestroomcertificaten voor de eindgebruikers niet in de buurt komt van 72 euro per jaar. Misschien moet de commissie zich maar eens buigen over de rekenwijze van Eandis.

De heer *Bart Martens* raadt de heer Sanctorum aan om dan niet eerst stoere uitspraken te doen.

De betreffende cijfers zijn niet gemakkelijk te krijgen, repliceert de heer *Hermes Sanctorum*.

Wat het cascadesysteem betreft, worden de groenestroomcertificaten beschouwd als distributiekosten die aan de laagspanningsklanten mogen worden doorgerekend. Op zich is een doorrekening aan die klanten verantwoord, aangezien ze zich lager in de keten bevinden. Maar met de doelstellingen van het groenestroombeleid en de kost van PV-installaties heeft dat weinig te maken. Als bedrijven ten volle kunnen genieten van de opbrengst van de certificaten, dan moet dat segment evenredig aan de kosten bijdragen. Het betreft een fundamentele discussie die de louter technische argumentatie overstijgt.

3. Antwoorden van de minister

Minister *Freya Van den Bossche* is absoluut akkoord met de voorkeur voor oplossingen op lange termijn, zolang die maar zijn gebaseerd op gedegen studiewerk. In de huidige timing raken de gegevens beschikbaar voor het zomerreces, zodat de conclusies in het begin van het volgende zittingsjaar mogelijk worden. Voor een zo enorme hervorming is dat een heel ambitieuze timing. Nog sneller te werk gaan is altijd mogelijk, maar maakt het onmogelijk om rekening te houden met de resultaten van de vier studies die voor de zomer besteld zijn. Precies daarom is deze tussentijdse aanpassing binnen de contouren van het huidige systeem nodig om de druk op de tarieven te doen afnemen. Vandaar het tweesporenbeleid.

De discussie over wie nu precies in het verleden verantwoordelijk was voor wat, interesseert de minister niet. Belangrijk is dat er rationeel wordt opgetreden en dat alle commissieleden met hun deskundigheid, over de partijgrenzen heen, over het nieuwe systeem nadenken en de juiste beslissingen nemen bij de voorliggende amendementen.

Het kan nooit de bedoeling zijn om mensen schuldgevoelens aan te praten voor gerechtvaardigde investeringen uit het verleden. Het is nu aan regering en parlement om een fair systeem te creëren.

Wat de kostprijs betreft, merkt de minister op dat energieproductie altijd een prijs zal hebben, ongeacht welke technologie daarvoor moet zorgen.

De heer Sanctorum wijst op de verdiensten van het Waalse systeem. Wat betreft de moduleerbaarheid van het aantal certificaten, kan de minister die verdiensten beamen, maar niet in verband met de prijs van de stroom. Uit de CREG-studie van 30 maart 2011 blijkt dat de netkosten in Wallonië 4,76 eurocent bedragen per kilowattuur. In Vlaanderen

bedragen ze 2,33 cent per kilowattuur. In de Waalse kosten is niet eens de prijs van de groenestroomcertificaten meegerekend, aangezien die in Wallonië niet via de netbeheerder maar via de leverancier worden geïnd. Ook op dat vlak pleit minister Van den Bossche voor een rationele discussie. Een vergelijking van systemen moet alle prijseffecten in rekening brengen.

Het einddoel van het beleid moet erop neerkomen dat het de investeringen in hernieuwbare energie blijft stimuleren en daarvoor rechtszekerheid aanbiedt, maar aan een aanvaardbare en billijk gespreide prijs, ongeacht via welk kanaal – distributie, leverancier, begroting – die kosten moeten worden aangerekend.

Wat de doorrekening van de kosten betreft, zijn drie aspecten belangrijk. Ten eerste moet het om de werkelijke kosten gaan. Ten tweede moeten die kosten correct, rechtvaardig en leefbaar worden verdeeld tussen bedrijven en gezinnen. Ten derde moet ook de verdeling tussen de consumenten van het net zelf eerlijk verlopen.

Hoever de Vlaamse bevoegdheid precies reikt, is het voorwerp van een lastige juridische discussie. Minister Van den Bossche wil de Vlaamse bevoegdheid maximaal interpreteren en ervan uitgaan dat ze over elk van de drie tariefaspecten een zeg heeft. Ze zal elke Vlaamse beslissing met de federale overheid aftoetsen. Met de CREG zal ze overleggen welke stappen Vlaanderen kan zetten door zijn impliciete bevoegdheden aan te wenden. Mochten de CREG en de federale overheid bezwaren hebben tegen Vlaamse initiatieven, dan zal minister Van den Bossche dit enerzijds betwisten maar er anderzijds ook op aandringen dat ze intussen zelf het nodige ondernemen om die kosten binnen de perken te houden.

Een belangrijke vraag is of het beleid nog wel in zonne-energie moet investeren. Minister Van den Bossche is van oordeel dat de steun aan de grote parken waar mogelijk moet verdwijnen. De PV-installaties op de daken van particulieren mogen steun blijven genieten, maar aan een redelijk tarief. Een amendement van de meerderheid strekt er zelfs toe om de in het ontwerp van decreet opgerichte grens tussen grote en kleine installaties tot een piekvermogen van 250 megawatt te verlagen.

Ook de andere amendementen van de meerderheid, die betrekking hebben op eindigheid en transparantie, wil de minister aan de commissie aanbevelen. Ze tonen aan dat de vele hoorzittingen die de commissie heeft gevraagd, weliswaar tijd hebben gekost maar ook heel nuttige resultaten hebben opgeleverd.

Hoe dan ook zal de eerste steunverlaging ingaan op 1 juli 2011, besluit de minister.

De prijsvergelijking tussen het Vlaamse en Waalse distributienet vindt de heer *Hermes Sanctorum* misplaatst, gezien de zeer verschillende geografische situatie van beide regio's.

II. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Artikel 1 wordt eenparig aangenomen met 14 stemmen.

Artikel 2

Artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 2 bij 4 onthoudingen

Artikel 2/1 (*vernummerd als 3*)

Amendement nr. 1, voorgesteld door mevrouw Liesbeth Homans e.a., strekt ertoe een artikel 2/1 in te voegen.

Mevrouw *Liesbeth Homans* verduidelijkt dat dit amendement de transparantie van de leverancierskosten verhoogt. Leveranciers durven voor groene stroom al eens meer doorrekenen dan wat die stroom hun eigenlijk kost. Ook Open Vld heeft een amendement met dit oogpunt ingediend, maar heeft hiervoor een verkeerde methode gekozen, namelijk een daling van de boeteprijs.

Mevrouw Homans geeft een concreet voorbeeld. Een leverancier moet 10.000 groenestroomcertificaten inleveren, waarvan hij er 4000 op de markt heeft aangekocht en 6000 zelf heeft geproduceerd, waarop de berekening van de onrendabele top van toepassing is. Het gewogen gemiddelde zal dus neerkomen op de prijs van de aangekochte en zelf geproduceerde groenestroomcertificaten, gedeeld door het quotum van 10.000.

Het amendement bepaalt dat de VREG deze berekeningen verricht en op zijn website publiceert. Verder krijgt de VREG de opdracht om over een jaar een nog transparanter systeem uit te dokteren, dat eventueel zou moeten uitgaan van de reële productieprijs in plaats van de onrendabele toppen.

Amendement nr. 1 wordt aangenomen met 10 stemmen bij 4 onthoudingen.

Bijgevolg wordt in het ontwerp van decreet een artikel 2/1 ingevoegd.

Artikel 3 (*vernummerd als 4*)

Amendement nr. 2, voorgesteld door de heer Bart Martens e.a., strekt ertoe artikel 3 te wijzigen.

De heer *Bart Martens* legt uit dat door het amendement de vermelde datum van 1 april 2011 verandert in 1 juli 2011. Het betreft de inwerkingtreding van de zogenaamde anti-saucissioneringsmaatregel. Die maatregel bepaalt dat een uitbreiding van een bestaande installatie niet impliceert dat die uitbreidingen dezelfde vergoeding krijgen als de oorspronkelijke onderdelen.

Om retroactiviteit te vermijden, wordt 1 april vervangen door 1 juli.

De oorspronkelijk ontworpen maatregel stond toe om uitbreidingen tot 24 maanden na de initiële installatie nog in aanmerking te laten komen voor dezelfde steun als de oorspronkelijke installatie. Maar elders bepaalt het Energiedecreet dat hernieuwbare energieprojecten steun krijgen aan het regime dat was voorzien bij de aflevering van de bouw- en milieuvergunning, indien die installaties binnen de drie jaar worden afgeleverd. De tweede wijziging in het amendement brengt het voorliggende ontwerp van decreet in overeenstemming met die bepaling.

Mevrouw *Mercedes Van Volcem* merkt op dat door dit amendement mensen die al hebben geïnvesteerd in een uitbreiding van hun installatie, niet de steun zullen genieten waarop ze hun investering hebben gebaseerd.

De heer *Bart Martens* antwoordt dat dit ervan zal afhangen of die uitbreiding binnen de 36 maanden valt. Is dat niet het geval, dan wordt een nieuw steunmechanisme van toepassing.

Amendement nr. 3, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 3 te wijzigen.

Mevrouw *Irina De Knop* legt uit dat ook haar amendement de retroactiviteit uit het artikel wil verwijderen.

Amendement nr. 4, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 3 te wijzigen.

Mevrouw *Irina De Knop* constateert dat de voorliggende tekst van het artikel de aanvaardbare groenestroomcertificaten in de praktijk abrupt met 50 percent vermindert. Het commissielid vindt dat de markt de tijd moet krijgen om zich daarop voor te bereiden.

Amendement nr. 5, voorgesteld door de heer Hermes Sanctorum, strekt ertoe artikel 3 te wijzigen.

De heer *Hermes Sanctorum* wijst erop dat bijstook in Duitsland niet wordt gesubsidiëerd. De omgebouwde steenkoolcentrale in het Waalse Les Awirs krijgt maar voor een kwart van zijn productie groenestroomcertificaten. In Vlaanderen ligt die steun aanzienlijk hoger. Daaraan wil dit amendement iets veranderen.

In tweede orde wil het amendement de uitzonderingsregel voor Max Green laten schrappen.

Amendement nr. 6, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 3 te wijzigen.

Met dit amendement wordt met het oog op de rechtszekerheid de ingangsdatum van de regeling voor Max Green van 1 januari 2011 naar 1 juli 2011 verschoven, legt mevrouw *Irina De Knop* uit. 1 januari 2011 ligt intussen in het verleden.

Amendement nr. 7, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 3 te wijzigen.

Mevrouw *Irina De Knop* verwijst naar het advies van de Raad van State nr. 49.043/3. Daarin staat bij randnummer 4 dat de berekeningswijze van de schadevergoeding die uitgegezet wordt in de memorie van toelichting, in de tekst zelf moet worden opgenomen. De Vlaamse Regering is daar niet op ingegaan. Vandaar dit amendement.

Amendement nr. 8, voorgesteld door mevrouw Liesbeth Homans e.a., strekt ertoe artikel 3 te wijzigen.

Mevrouw *Liesbeth Homans* legt uit dat dit amendement het steunsysteem voor het toekennen van groenestroomcertificaten een eindig karakter geeft. Nu krijgt een PV-installatie een minimumsteun voor twintig jaar. Voor installaties met ingebruikname na 2015 wordt dat vijftien jaar. Maar ook daarna zouden er nog steeds certificaten worden toegekend, die verhandelbaar zijn aan marktprijs. Dit amendement schaft die laatste mogelijkheid af voor PV-installaties.

Intussen onderzoekt het VEA in welke mate eenzelfde regeling ook wenselijk is voor energie uit biomassa en wind.

De heer *Hermes Sanctorum* vraagt zich af waarom de eindigheid van certificaten nu al moet worden ingevoerd, in plaats van daarmee te wachten tot na de decretaal bepaalde evaluatie. Wellicht is deze maatregel een voorbode van analoge maatregelen voor andere technologieën? Past men hem toe voor windmolens, dan zal dat er in de praktijk toe leiden dat een windmolen na tien jaar wordt afgebroken om op dezelfde plaats een nieuwe te installeren.

Wat voor zin heeft het om in een ontwerp van decreet dat de regering zelf als een tussenstap beschrijft, maatregelen in te voeren die op korte termijn geen enkel effect sorteren? Daarmee kan men toch veel beter wachten op de resultaten van de grootscheepse evaluatie?

Mevrouw *Liesbeth Homans* vindt dat ook effecten van de huidige regelgeving die pas op langere termijn voelbaar worden, nu al moeten worden aangepakt.

De heer *Bart Martens* vindt dat de procedurele bezwaren van de heer Sanctorum tegen dit amendement net zo goed op diens eigen amendementen van toepassing zijn. Ook de bijstook van biomassa zal het voorwerp uitmaken van de betreffende evaluatie.

Een investering in zonnepanelen zal na vijftien jaar gegarandeerde minimumsteun helemaal zijn terugverdiend. Deze maatregel zal dus hun rendabiliteit niet in het gedrang brengen. Voor andere technologie is dat niet zo zeker. Daarom beperken de indieners hun amendement tot PV-installaties.

De heer *Hermes Sanctorum* blijft erbij dat dit ontwerp van decreet – en zeker de amendementen van de meerderheid – een samenraapsel is van maatregelen die veel te ver strekken voor een zogenaamde tussenstap.

Mevrouw *Liesbeth Homans* vindt evenwel dat dit amendement een stimulans kan betekenen om in de meest efficiënte technologie voor hernieuwbare energie te investeren. Als de investering in zonnepanelen helemaal is terugverdiend en er vervolgens geen nieuwe certificaten meer te behalen vallen, is het voor de betrokkene wellicht interessant om in een andere vorm van hernieuwbare energie te investeren. Als de heer Sanctorum de indieners knip- en plakwerk verwijt, stelt de heer *Robrecht Bothuyne*, dan doet hij afbreuk aan het uitstekende commissiewerk met alle hoorzittingen.

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 10 stemmen tegen 1 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 4 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 5 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 6 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 7 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 8 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 3 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Artikel 4 (*vernummerd als 5*)

Amendement nr. 9, voorgesteld door de heer *Hermes Sanctorum*, strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

Gezien de opmerking van de heer *Martens* bij amendement nr. 8 op artikel 3, geeft de heer *Hermes Sanctorum* grif toe dat ook dit amendement een maatregel voorstelt die beter zou worden ingevoerd na de aangekondigde evaluatie. Maar als oppositielid is zijn rol anders dan die van de meerderheidsleden. Zijn amendementen worden toch afgekeurd, dus gaat het vooral om de boodschap.

Die boodschap houdt in dat steun via groenestroomcertificaten voor afvalverbrandingsinstallaties geen goede zaak is, zoals bijvoorbeeld UNIZO en Essenscia op de hoorzitting hebben betoogd.

Amendement nr. 10, voorgesteld door de heer Robrecht Bothuyne e.a., strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

De heer *Robrecht Bothuyne* stelt dat de biogassector een jonge nijverheid vormt met 36 installaties. Het gaat hier om Vlaamse technologie op wereldniveau. Deze technologie verdient steun, niet alleen in functie van de energieproductie maar ook omwille van zijn ecologische en landbouwkundige meerwaarde, bijvoorbeeld met betrekking tot de gevolgen van het nieuwe Mestactieplan. Naast de investeringskosten bepaalt ook de – variabele – prijs van de biomassa het rendement van deze installaties. Die prijs is aan het stijgen.

Het amendement laat de minimumsteun voor nieuwe installaties dichter aanleunen bij die voor bestaande installaties. Die voor de nieuwe installaties ligt iets hoger, aangezien de oude installaties nog een ecologiepremie konden genieten.

Welke garantie hebben we dat we binnen enkele jaren over biogas niet dezelfde discussie moeten voeren als vandaag over de zonnepanelen, oppert de heer *Hermes Sanctorum*. De gegarandeerde minimumsteun zal immers de marktprijs overtreffen, waardoor de meerkosten in de nettarieven terechtkomen.

De heer *Bart Martens* merkt op dat de gegarandeerde minimumsteun maar nipt boven de marktprijs ligt en bijgevolg geen zwaar effect heeft op de nettarieven. In ruil komt er wel investeringszekerheid.

Bovendien is de sector in tegenstelling tot de PV-sector begrensd door het aanbod aan organisch biologisch afval. Transport daarvan over grote afstand is immers te duur.

De heer *Hermes Sanctorum* vindt dat een valabele uitleg maar vraagt zich af of die op gedegen studiewerk is gebaseerd of veeleer op intuïtie.

De effecten zijn niet uitgerekend, antwoordt de heer *Bart Martens*, maar het is gezien de voorgaande argumentatie heel aannemelijk dat deze regeling een hooguit marginaal effect op de nettarieven zal hebben.

De VITO-studie raamde de gewenste steunprijs zelfs nog hoger. Het amendement legt met andere woorden een minimumsteunbedrag vast dat onder de onrendabele top blijft, maar amendement 16 (zie artikel 4/1) compenseert dit door de steun te verlengen naar twintig jaar in plaats van de oorspronkelijke tien jaar uit het Energiedecreet van 2009.

De heer *Robrecht Bothuyne* voegt toe dat de effecten van de maatregel direct voelbaar zullen zijn op de markt. Daarom was het niet aangewezen om op de evaluatie te wachten.

Amendement nr. 11, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

Mevrouw *Irina De Knop* legt uit dat dit amendement in verband met de minimumprijs voor certificaten uit biogasinstallaties een andere wijziging voorstelt dan amendement nr. 10 van de meerderheid. Om te verhinderen dat de nieuwe installaties een concurrentieel voordeel verwerven ten opzichte van de oudere, stelt dit amendement een verlaging voorop tot 90 euro van de gewaarborgde prijs per certificaat van de nieuwe installaties.

De heer *Robrecht Bothuyne* vindt het verschil tussen bestaande en nieuwe installaties verantwoord, daar de eerstgenoemde via de ecologiepremie al een investeringssteun hebben genoten.

Amendement nr. 12, voorgesteld door de heer Bart Martens e.a., strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

De heer *Bart Martens* situeert dit amendement in de discussie over de prijs van de zonne-energie. Het amendement strekt ertoe om de grens tussen grote en kleine parken te verlagen van 1 megawatt naar 250 kilowatt piekvermogen. Boven die grens bevinden zich slechts 0,3 percent van het totale aantal installaties, maar samen bezitten ze 27 percent van het totale geïnstalleerde vermogen en bijgevolg ook van de steun.

Voor 250 megawatt piekvermogen is nog altijd de oppervlakte van een half voetbalveld nodig. Bedrijven als Colruyt behouden dus de mogelijkheid om hun eigen verbruik te dekken met dezelfde steun als de kleinere installaties. Maar de gigantische installaties van ondernemers als de heer Fernand Huts zullen het met minder steun moeten stellen. Die installaties vallen immers heel duur uit voor de samenleving, niet alleen via de certificaten die ze kunnen verkopen, maar ook door de kosten voor netversterking. Het is duidelijk dat de productie van dergelijke bedrijven niet in eerste instantie voor het eigen energie-verbruik dient. In havengebieden zijn trouwens betere manieren beschikbaar dan zonne-energie om hernieuwbare energie te produceren.

Zo ver als het amendement nr. 13 van mevrouw De Knop e.a. wil de meerderheid niet gaan. Dat amendement wil de minimumsteun voor particulieren in 2014 tot 65 euro herleiden, waardoor de investeringen voor hen helemaal onrendabel worden. Dat is zeker niet de bedoeling.

Dit amendement zal een grote impact hebben op de totale prijs van de zonne-energie, voorspelt de heer Martens.

De heer *Jan Penris* merkt op dat de verwijzing naar de heer Fernand Huts een illustratie vormt van het falende beleid. Nog maar een jaar geleden klopten de bewindslieden enthousiast op de schouders van die man omdat hij investeerde in dit soort hernieuwbare energie. Vandaag wijzen ze dezelfde mensen met de vinger.

De heer *Bart Martens* wijst erop dat deze ondernemers voor hun bestaande installaties dezelfde steun zullen blijven krijgen als toen was beloofd, en erkent dat het slimme investeerders zijn.

Mevrouw *Mercedes Van Volcem* werpt op dat de stad Gent meer dan 30.000 vierkante meter aan zonnepanelen bezit. Op de repliek van de heer *Bart Martens* dat ook een stadsbestuur slim kan investeren, antwoordt mevrouw *Mercedes Van Volcem* dat een overheid een ethisch beleid hoort te voeren en het goede voorbeeld moet geven.

Waarom laat het amendement het onderscheid vallen tussen installaties die meer dan de helft van hun opgewekte energie lokaal gebruiken, en bedrijven die dat niet doen, vraagt mevrouw *Irina De Knop*.

Ten eerste wordt dat onderscheid minder relevant door de verlaging van de grens tot 250 megawatt piekvermogen, antwoordt de heer *Bart Martens*. Ten tweede stemt de gezamenlijke regeling voor beide types die zo in het ontwerp van decreet terechtkomt, overeen met het laagste van de twee aanvankelijk ontworpen steunmechanismen. Het gevolg zal zijn dat installaties van deze omvang alleen nog rendabel kunnen functioneren als ze meer dan de helft van de opgewekte stroom voor eigen gebruik aanwenden. Een apart regeltje zou alleen meer administratie en controles mogelijk maken.

Amendement nr. 13, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

Mevrouw *Irina De Knop* legt uit dat dit amendement ingrijpt in dezelfde bepalingen als amendement nr. 12 van de meerderheid.

Net als het meerderheidsamendement markeert het amendement van de Open Vld het verschil tussen grote en kleine installaties op 250 kilowatt piekvermogen.

Het grote verschil met het andere amendement is dat de Open Vld de minimumsteun voor zonnepanelen nog sneller wil reduceren, gezien de enorme impact op de distributienettarieven. Buitenlandse voorbeelden bewijzen dat dit een gebruikelijke maatregel is. In 2013 wordt een drastische prijsverlaging van de zonnepanelen verwacht: vanaf dan mag de steun dan ook even sterk worden afgebouwd, ook voor kleine installaties.

Het hier voorgestelde systeem is bovendien eenvoudiger en beter hanteerbaar dan dat uit het net goedgekeurde amendement, aangezien het de aanpassingen jaarlijks in plaats van per kwartaal laat plaatsvinden. Dat is zowel een winst aan duidelijkheid als een verlaging van de druk op de installateurs. Elk kwartaal een nieuwe certificatenprijs laten ingaan, zal tot onwerkbare toestanden leiden. De sector vraagt om stabiliteit.

De bepalingen uit het oorspronkelijke ontwerp van decreet met betrekking tot grote installaties die minder dan de helft van de opgewekte energie voor plaatselijk verbruik aanwenden, wil mevrouw De Knop met dit amendement laten schrappen. Het amendement strekt ertoe om de minimumsteun aan deze installaties helemaal af te schaffen. Het amendement nr. 12 van de meerderheid doet eigenlijk het tegenovergestelde en maakt dat deze installaties precies evenveel steun zullen krijgen als de grote installaties die wel meer dan de helft van hun opgewekte energie zelf verbruiken.

Amendement nr. 14, voorgesteld door de heer Hermes Sanctorum, strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

Bij de hoorzitting heeft de heer *Hermes Sanctorum* gepeild naar de duur van de netstudies van de distributienetbeheerders. Infrax heeft geantwoord dat het binnen de termijnen kan blijven, maar Eandis heeft toegegeven dat het deze vaak heeft overschreden, soms zelfs tot zes maanden. In het ontworpen kwartaalsysteem heeft de investeerder er echter alle belang bij te kunnen inschatten onder welk steunmechanisme zijn installatie uiteindelijk zal ressorteren. Omdat de investeerder zelf geen vat heeft op de datum van ingebruikname, stelt de heer Sanctorum voor om de aanmelding als referentiedatum te nemen in de plaats van de ingebruikname.

De heer *Bart Martens* gaat ervan uit dat de hier voorgestelde maatregel tot gevolg zal hebben dat het aanmeldingen zal regenen. Elke bedrijf dat ook maar enigszins een installatie overweegt, zal massa's aanmeldingen indienen, en er zullen nog veel meer netstudies nodig worden. De heer Sanctorum signaleert terecht een probleem, maar stelt niet de juiste oplossing voor. De ingreep van amendement nr. 12 in de steun aan de heel grote installaties zal er daarentegen wel voor zorgen dat er veel minder netstudies worden besteld bij de netbeheerders, die daardoor binnen de afgesproken termijnen kunnen blijven.

De heer *Hermes Sanctorum* antwoordt dat de dreiging van een massale aanmeldingengolf wordt opgevangen door zijn amendement nr. 15. Dit amendement beperkt namelijk voor kleine installaties de toegestane tijd tussen de aanmelding en ingebruikname, en voor grotere installaties – de grens tussen beide ligt op 10 kilowattpiek – de toegestane tijd tussen de aflevering van de studie en de ingebruikname, en dit in beide gevallen tot vier maanden.

Dit veronderstelt hoe dan ook een enorme toename aan netstudies, besluit de heer *Bart Martens*.

Amendement nr. 15, voorgesteld door de heer Hermes Sanctorum, strekt ertoe artikel 4 te wijzigen.

Dit amendement is een consequentie van amendement nr. 14, legt de heer *Hermes Sanctorum* uit. Voor installaties kleiner dan 10 kilowattpiek moet de aanmelding in dat geval gebeuren via de website van de VREG, zoals nu al het geval is voor de ingebruikname.

Amendement nr. 9 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Amendement nr. 10 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Amendement nr. 11 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 12 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Amendement nr. 13 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 14 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Amendement nr. 15 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 4 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Artikel 4/1 (*vernummerd als 6*)

Amendement nr. 16, voorgesteld door de heer Robrecht Bothuyne e.a., strekt ertoe een artikel 4/1 in te voegen.

De heer *Robrecht Bothuyne* komt terug op zijn uitleg bij amendement nr. 10 op artikel 4. Het voorgestelde nieuwe artikel 4/1 verlengt de periode van de minimumsteun voor nieuwe en bestaande gft-installaties tot twintig jaar, in functie van hun afschrijvingstijd en conform de berekening van de VITO over onrendabele toppen.

Voor mevrouw *Irina De Knop* gaat dit nieuwe artikel lijnrecht in tegen de visie van haar fractie om voortaan investeringssteun aan te bieden in plaats van rendementssteun.

De heer *Robrecht Bothuyne* legt uit dat de steun berekend is op basis van de afschrijvingstijd voor de investering. Zonder deze maatregel wordt een dergelijke investering onrendabel.

Amendement nr. 16 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Bijgevolg wordt in het ontwerp van decreet een artikel 4/1 ingevoegd.

Artikel 4/1

Amendement nr. 17, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt er eveneens toe een artikel 4/1 in te voegen.

Met dit amendement beperkt de Open Vld-fractie de termijn van de gewaarborgde minimumprijs voor groenestroomcertificaten tot tien jaar, stelt mevrouw *Irina De Knop*.

Zonne-energie is immers de duurste vorm van hernieuwbare energie en is niet eens erg rendabel. Dit amendement maakt de kostprijs van het ondersteuningssysteem meer beheersbaar en past in de visie van de Open Vld dat steun aan investeringen moet worden toegekend in plaats van aan rendement.

Een goedkeuring van dit amendement zou enerzijds een hoge impact op de energieprijzen hebben en anderzijds verhinderen dat pure beleggers zoals pensioenfondsen in dit soort technologie investeren. Het is bijgevolg een dringende maatregel, die nog voor de afronding van de algemene evaluatie nodig is.

Amendement nr. 17 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Artikel 5 (*vernummerd als 7*)

Amendement nr. 18, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 5 te schrappen.

Mevrouw *Irina De Knop* wil het artikel schrappen omdat haar fractie voor alle ondersteuningsvormen een vermindering bepleit, zeker in geval van een certificatenoverschot. Het betreffende artikel verhoogt net de gegarandeerde prijs van wkk-certificaten, precies op een moment dat er al een overschot aan dergelijke certificaten bestaat en er nog een toename te verwachten valt, met alle gevolgen voor de elektriciteitsprijs. Het is alleszins beter om de evaluatie af te wachten dan om nu al de minimumprijs op te trekken.

De heer *Hermes Sanctorum* staat wel achter de verhoging die het artikel invoert, maar vraagt zich af of het effect op het nettatarief al is berekend. In tegenstelling tot de maatregel voor de biomassa-installaties zal de impact niet gering zijn.

Commissievoorzitter *Jan Penris* constateert dat niemand op de vraag van de heer Sanctorum wil antwoorden.

Amendement nr. 18 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Artikel 5 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 5/1

Amendement nr. 19, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe een artikel 5/1 in te voegen.

Mevrouw *Irina De Knop* verwijst naar de schriftelijke verantwoording, maar wil toch even de reden van het amendement toelichten. Ons land heeft een doelstelling om in 2020 13 percent van zijn energie uit hernieuwbare bronnen te halen. Het quotum in het certificatenstelsel bedraagt eveneens 13 percent. Elk geproduceerde megawattuur hernieuwbare energie krijgt een garantie van oorsprong. Het aantal van die garanties vormt de maatstaf voor de hoeveelheid groene stroom die in Vlaanderen wordt opgewekt.

Oorspronkelijk kreeg elk megawattuur één certificaat, maar die toekenning wordt nu voor bijstook verlaagd. Dat vindt de Open Vld een terechte maatregel. Maar als we het aantal certificaten verlagen, treedt er een verschil op tussen enerzijds het aantal certificaten en anderzijds de hoeveelheid geproduceerde groene stroom en het aantal garanties van oorsprong. Het systeem van quota houdt echter geen rekening met dit verschil. Het gevolg zal zijn dat de prijs voor de consument niet zal dalen. Die heeft geen voordeel bij de systeemcorrectie voor bijstook. Daarom is een herberekening nodig, zoals die in dit amendement is uitgewerkt. Ook het Waalse systeem gebruikt een dergelijke formule.

De heer *Bart Martens* vindt dat het amendement ook nadelige effecten bevat. De certificaatverplichting is immers degressief en geldt bij grootverbruikers maar voor een deel van hun consumptie. Zo komt in de breuk die tot een quotiënt van 13 percent leidt, niet alleen de teller maar ook de noemer niet helemaal met de werkelijkheid overeen.

In de algemene evaluatie zal ook de 13 percentnorm voor groene elektriciteit moeten worden bekeken, aangezien de verplichting tot 13 percent hernieuwbare energie niet beperkt blijft tot elektriciteit alleen, maar ook geldt voor bijvoorbeeld motorbrandstof en verwarming van gebouwen. De presentatie van Voka heeft aangetoond dat de meest efficiënte wijze om in 2020 die algemene doelstelling te halen, erop neerkomt om veeleer 20 dan 13 percent groene stroom op te wekken. Zo niet zullen de totale kosten van de doelstelling voor de maatschappij nog veel hoger liggen. Nu al correcties op de 13 percentberekening aanbrengen, vindt de heer Martens voorbarig.

De heer Martens mag de 13 percentnorm dan al achterhaald vinden, antwoordt mevrouw *Irina De Knop*, maar voorlopig is het nog steeds de vastgelegde basis van het systeem, waarop dit ontwerp van decreet moet gestoeld zijn. Aanpassingen aan de ene kant van de bewerking veronderstellen dan ook gelijkaardige aanpassingen aan de andere kant. Zo niet wordt elk gunstig effect op de tarieven geneutraliseerd.

Mevrouw *Liesbeth Homans* vindt deze discussie voorbarig zolang de federale overheid de precieze verdeelsleutel tussen de gewesten niet heeft bepaald. Mevrouw *Irina De Knop* vindt dat de commissie zich niet achter federale beslissingen mag verschuilen. Dat doet de commissie niet, repliceert mevrouw *Liesbeth Homans*, maar in dit geval moeten er nu eenmaal eerst gegevens van het federale niveau komen.

Amendement nr. 19 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Artikel 6 (*vernummerd als 8*)

Artikel 6 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

Artikel 7 (*vernummerd als 9*)

Amendement nr. 20, voorgesteld door de heer Robrecht Bothuyne e.a., strekt ertoe artikel 7 te wijzigen.

De heer *Carl Decaluwe* meldt dat uit de hoorzittingen is gebleken dat bedrijven als Enso Stora, Colruyt en Electrawinds in de problemen raken als het voorliggende ontwerp van decreet ongewijzigd wordt goedgekeurd, aangezien hun rendement recht evenredig is met de boeteprijs. Vandaar dit voorstel om het dalingspad van de boeteprijs te wijzigen. De uiteindelijke impact op de elektriciteitsprijs blijft nagenoeg gelijk.

Ten tweede was een aanpassing aangewezen om retroactiviteit te voorkomen.

Amendement nr. 21, voorgesteld door mevrouw Irina De Knop e.a., strekt ertoe artikel 7 te wijzigen.

Mevrouw *Irina De Knop* stelt dat haar amendement verder gaat dan het ontwerp van decreet. Boeteprijzen hebben een wezenlijke invloed op de elektriciteitsprijs, daar leveranciers het zich doorgaans makkelijk maken door boeteprijzen integraal door te rekenen. Met dit amendement willen de indieners dit verhelpen door de boeteprijzen drastisch te verlagen. Ook het amendement van de meerderheid gaat niet ver genoeg.

Mevrouw *Liesbeth Homans* wijst erop dat het amendement de boeteprijs tot onder de marktprijs brengt, wat wel moet resulteren in een instorting van de markt. Wie zou nog de

volle prijs van een certificaat willen betalen als hij in de plaats kan kiezen voor een boeteprijs die maar half zo hoog ligt? De transparantiemaatregel uit amendement nr. 1 van de meerderheid biedt een veel betere oplossing. Mevrouw *Irina De Knop* vindt het lang niet zo zeker dat die maatregel veel effect zal opleveren.

Transparantie bereikt men zeker niet door de markt helemaal te laten instorten, repliceert mevrouw *Liesbeth Homans*.

Amendement nr. 22, voorgesteld door de heer *Hermes Sanctorum*, strekt ertoe artikel 7 te schrappen.

De boeteprijs is ongetwijfeld aan herziening toe, meent de heer *Hermes Sanctorum*, maar deze tussentijdse herziening van het Energiedecreet is daartoe niet het geschikte moment. Ook dit is knip- en plakwerk.

Amendement nr. 20 wordt aangenomen met 8 stemmen bij 6 onthoudingen.

Amendement nr. 21 wordt verworpen met 9 stemmen tegen 2 bij 3 onthoudingen.

Amendement nr. 22 wordt verworpen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde artikel 7 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Artikel 8 (*vernummerd als 10*)

Artikel 8 wordt aangenomen met 9 stemmen bij 5 onthoudingen.

III. REFLECTIENOTA

Tijdens de behandeling van het ontwerp van het decreet op woensdag 5 april zijn de 22 bovenvermelde amendementen ter tafel ingediend. Commissievoorzitter *Jan Penris* stelt voor om de artikelsgewijze bespreking en stemming uit te stellen naar de commissievergadering van donderdag 6 april, opdat de fracties de tijd zouden krijgen om een gefundeerde opinie te ontwikkelen over de amendementen.

Een meerderheid van de aanwezige commissieleden beslist echter om de artikelsgewijze bespreking en stemming direct na de afloop van de algemene bespreking te laten volgen, daar de hoorzittingen van de vorige drie weken voldoende gelegenheid hebben geboden om fractiestandpunten te onderbouwen. Alle amendementen vormen conclusies van de verschillende fracties uit de hoorzittingen, argumenteert mevrouw *Liesbeth Homans*.

Uit protest tegen deze procedurele beslissing kondigt mevrouw *Irina De Knop* een reflectienota aan.

IV. EINDSTEMMING

Het geamendeerde ontwerp van decreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 1 bij 5 onthoudingen.

Jan PENRIS,
voorzitter

Wim WIENEN,
verslaggever

Gebruikte afkortingen

BelPV	sectorvereniging voor fotovoltaïsche zonne-energie
CO ₂	koolstofdioxide
COGEN	Vereniging voor de promotie van warmtekrachtkoppeling
CREG	Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
e.a.	en anderen
Febeliec	Federation of Belgian Industrial Energy Consumers
gft	groente-, fruit- en tuinafval
IWT	Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie
Minaraad	Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen
ODE	Organisatie voor Duurzame Energie
OIVO	Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties
kmo	kleine of middelgrote onderneming
PV	fotovoltaïsch
REG	rationeel energiegebruik
SERV	Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen
UNIZO	Unie van Zelfstandige Ondernemers
VEA	Vlaams Energieagentschap
VITO	Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek
Voka	Vlaams netwerk van ondernemingen
VREG	Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt
wkk	warmte-krachtkoppeling

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 1.1.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt een punt 75°/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“75°/1 kolencentrale: elektriciteitsproductie-eenheid waar producten met de GN-codes 2701, 2702, 2703 of 2704, zoals bedoeld in de EG-verordening nr. 2031/2001 van de Europese Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van EEG-verordening nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknoemenclatuur en het gemeenschappelijke douanetarief, als brandstof worden of werden gebruikt.”.

Art. 3. In artikel 3.1.3 van hetzelfde decreet worden aan het eerste lid, 4°, de punten d) en e) toegevoegd, die luiden als volgt:

“d) het jaarlijks voor 30 juni per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- of warmtekrachtcertificaat dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk artikel 7.1.10 en artikel 7.1.11, waarbij de VREG:

- 1) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die verhandeld werden, de handelsprijs gebruikt die de leveranciers moeten kenbaar maken aan de VREG;
- 2) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die op grond van artikel 7.1.1 en artikel 7.1.2 aan de leverancier in zijn hoedanigheid als producent werden toegekend, de onrendabele top hanteert die is berekend voor de technologie en datum van indienstname van de installatie waarvoor het certificaat werd toegekend. Bij ontstentenis van een onrendabele top wordt gebruikgemaakt van een geschatte onrendabele top;

e) het jaarlijks voor 30 juni per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren

- 1) van het aantal certificaten waarover een leverancier beschikt;
- 2) van het aantal certificaten dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk artikel 7.1.10 en artikel 7.1.11;”.

Art. 4. Aan artikel 7.1.5, §4, van hetzelfde decreet worden een derde, vierde, vijfde, zesde en zevende lid toegevoegd, die luiden als volgt:

“Bij productie-installaties voor zonne-energie komen de uitbreidingen in dienst genomen vanaf 1 juli 2011 van een installatie aangesloten op hetzelfde toegangspunt, niet in aanmerking voor het toekennen van groenestroomcertificaten die kunnen worden aanvaard in het kader van de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.10, voor zover niet minstens 36 maanden verstreken zijn vanaf de ingebruikname van de installatie of de ingebruikname van de laatste uitbreiding op dat toegangspunt, en de installatie na de uitbreiding een piekvermogen heeft van meer dan 10 kW.

Voor de bijstook tot 60% van hernieuwbare energiebronnen in een kolencentrale met een nominaal elektrisch vermogen van meer dan 50 MW, wordt het aantal voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten verminderd met 50%. Voor een kolencentrale met een nominaal elektrisch vermogen van meer dan 50 MW waar enkel hernieuwbare energiebronnen worden verbruikt wordt voor de eerste 60% groenestroomproductie het aantal voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten verminderd met 50%.

In afwijking van het vierde lid, wordt voor het gebruik van hernieuwbare energiebronnen in kolencentrales met een nominaal elektrisch vermogen van meer dan 50 MW die actief zijn op 1 januari 2011 en waar op en na deze datum niet langer producten worden verbruikt met de GN-codes 2701, 2702, 2703 of 2704, zoals bedoeld in de EG-verordening nr. 2031/2001 van de Europese Commissie van 6 augustus 2001 tot wijziging van bijlage I van EEG-verordening nr. 2658/87 van de Raad met betrekking tot de tarief- en statistieknomenclatuur en het gemeenschappelijke douanetarief, het aantal voor de certificatenverplichting aanvaardbare groenestroomcertificaten verminderd met 11%. Dit percentage kan niet verhoogd worden tot en met 30 april 2021. Indien het percentage alsnog zou verhoogd worden, vergoedt de Vlaamse overheid de eigenaars van de desbetreffende installaties voor de geleden schade.

De VREG bepaalt de berekening van het aandeel hernieuwbare energiebronnen in de stroomproductie.

Voor installaties die elektriciteit produceren op basis van zonne-energie zijn alleen de groenestroomcertificaten aanvaardbaar voor de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.10, die zijn toegekend voor elektriciteit geproduceerd tijdens de periode dat de installatie kan genieten van minimumsteun vermeld in artikel 7.1.6.”.

Art. 5. In artikel 7.1.6, §1, van hetzelfde decreet wordt het vijfde lid vervangen door wat volgt:

- “Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2010 bedraagt de minimumsteun:
- 1° voor waterkracht, voor getijden- en golfslagenergie, voor aardwarmte, voor windenergie op land, voor vaste of vloeibare biomassa, biomassa-afval en biogas, voor zover deze niet vermeld worden onder 2°: 90 euro per overgedragen certificaat;
 - 2° voor stortgas, voor biogas uit vergisting van afvalwater(zuiveringsslib) of rioolwaterzuivering(sslib) en voor verbranding van restafval: 60 euro per overgedragen certificaat;
 - 3° voor andere technieken: 60 euro per overgedragen certificaat;
 - 4° voor biogasinstallaties die niet vermeld zijn in het vijfde lid, 2°: 90 euro per overgedragen certificaat. Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering:
 - a) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen voor 1 januari 2012: 100 euro per overgedragen certificaat;
 - b) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en een ecologiepremie kregen toegekend: 100 euro per overgedragen certificaat;
 - c) wanneer deze installaties in dienst zijn genomen na 1 januari 2012 en geen ecologiepremie kregen toegekend: 110 euro per overgedragen certificaat;
 - 5° voor zonne-energie bedraagt de minimumsteun per overgedragen certificaat:
 - a) voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2010: 350 euro;
 - b) voor installaties met een piekvermogen van maximaal 250 kW:
 - 1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;
 - 2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 300 euro;
 - 3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 270 euro;
 - 4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 tot en met 31 maart 2012: 250 euro;
 - 5) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 april 2012 tot en met 30 juni 2012: 230 euro;
 - 6) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2012 tot en met 31 december 2012: 210 euro;
 - 7) voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2013: 190 euro;

- 8) voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2014: 150 euro;
- 9) voor installaties in gebruik genomen in het jaar 2015: 110 euro;
- 10) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2016: 90 euro;
- c) voor installaties met een piekvermogen van meer dan 250 kW:
 - 1) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2011 tot en met 30 juni 2011: 330 euro;
 - 2) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 september 2011: 240 euro;
 - 3) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 oktober 2011 tot en met 31 december 2011: 150 euro;
 - 4) voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012: 90 euro.

Indien een installatie voor zonne-energie wordt uitgebreid in een periode die recht geeft op een andere minimumsteun dan de minimumsteun op de datum van indienname van de oorspronkelijke installatie of de vorige uitbreiding, dient een aparte productiemeter en omvormer te worden geplaatst voor de meting van de productie van de bijgeplaatste zonnepanelen. De minimumsteun voor de groenestroomcertificaten toegekend voor de productie via deze bijgeplaatste zonnepanelen is de minimumsteun van de datum van indienname van de uitbreiding van de installatie.”.

Art. 6. In artikel 7.1.6, §1, van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° aan het vierde lid, 3° wordt een zin toegevoegd, die luidt als volgt:
“Voor biogas uit vergisting van hoofdzakelijk mest- en/of land- en tuinbouwgerelateerde stromen, en biogas uit gft-vergisting met compostering: 100 euro per overgedragen certificaat.”;
- 2° het zesde lid wordt vervangen door wat volgt:
“De verplichting, vermeld in het eerste lid, begint bij de inwerkingstelling van een nieuwe productie-installatie en loopt over een periode van tien jaar. Voor nieuwe en bestaande installaties voor gft-vergisting met nacompostering loopt deze verplichting over een periode van twintig jaar vanaf de inwerkingstelling. Voor het geval van zonne-energie geldt de verplichting voor installaties die in dienst zijn genomen vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 december 2012 en loopt over een periode van twintig jaar. Voor zonne-energie-installaties die in dienst worden genomen vanaf 1 januari 2013 loopt de verplichting over een periode van vijftien jaar tenzij de Vlaamse Regering eerder anders beslist op basis van een evaluatierapport dat meegedeeld wordt aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.”.

Art. 7. In artikel 7.1.7, §1, van hetzelfde decreet wordt aan het derde lid de volgende zin toegevoegd:

“Voor installaties in gebruik genomen vanaf 1 januari 2012 bedraagt de minimumsteun 31 euro per overgedragen warmtekrachtcertificaat.”.

Art. 8. In artikel 7.1.11 van hetzelfde decreet wordt paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. Het aantal warmtekrachtcertificaten dat in een bepaald jaar n moet worden voorgelegd wordt vastgesteld met de volgende formule: $C_w = W \times E_v$, waarbij:

- 1° C_w : het aantal in het jaar n voor te leggen warmtekrachtcertificaten, uitgedrukt in MWh (1 000 kWh);
- 2° W gelijk is aan:
 - a) 0,0119 in 2006;
 - b) 0,0216 in 2007;
 - c) 0,0296 in 2008;

- d) 0,0373 in 2009;
 - e) 0,0439 in 2010;
 - f) 0,0490 in 2011;
 - g) 0,0760 in 2012;
 - h) 0,0700 in 2013;
 - i) 0,0790 in 2014;
 - j) 0,0850 in 2015;
 - k) 0,0920 in 2016;
 - l) 0,0980 in 2017;
 - m) 0,1050 in 2018;
 - n) 0,1050 in 2019;
 - o) 0,1050 in 2020;
 - p) 0,1050 vanaf 2021;
- 3° Ev: de totale hoeveelheid elektriciteit, uitgedrukt in MWh, die in het jaar n-1 afgenomen werd op afnamepunten in het Vlaamse Gewest waar de betrokken persoon geregistreerd stond als toegangshouder in het toegangsregister van de netbeheerder of beheerder van het transmissienet in kwestie, en waarbij de afname per afnamepunt wordt beperkt tot de afname tijdens de periode waarin de betrokken persoon als toegangshouder geregistreerd stond.

Als in het toegangsregister geen leverancier vermeld staat als toegangshouder voor het afnamepunt in kwestie, wordt de verplichting, vermeld in §1, voor de leveringen aan het afnamepunt in kwestie, opgelegd aan de persoon die er wel vermeld staat als toegangshouder.”.

Art. 9. In artikel 13.3.5, §1, van hetzelfde decreet worden punt 1° en 2° vervangen door wat volgt:

“1° een boete van:

- a) 125 euro per groenestroomcertificaat dat de certificaatplichtige tot en met 31 maart 2012 te weinig heeft ingediend bij de VREG in het kader van de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.10;
- b) 118 euro per groenestroomcertificaat dat de certificaatplichtige op 31 maart 2013 te weinig heeft ingediend bij de VREG in het kader van de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.10;
- c) 100 euro per groenestroomcertificaat dat de certificaatplichtige na 31 maart 2013 te weinig heeft ingediend bij de VREG in het kader van de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.10;

2° een boete van 45 euro per warmtekrachtcertificaat dat de certificaatplichtige tot 31 maart 2012 te weinig heeft ingediend bij de VREG in het kader van de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.11, en een boete van 41 euro per warmtekrachtcertificaat dat de certificaatplichtige na 31 maart 2012 te weinig heeft ingediend bij de VREG in het kader van de certificatenverplichting, vermeld in artikel 7.1.11.”.

Art. 10. Dit decreet treedt in werking op de datum van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.